

A photograph of a forest path. The path is made of dirt and is covered with shadows from the trees. On either side of the path, there are green bushes with many small yellow flowers. The background is a dense forest of tall, thin trees with green leaves.

M. Simon Katalin

Teremtett csoda
Versek

M. Simon Katalin

Teremtett csoda
Versek

Sepsiszentgyörgy, 2016

© M. Simon Katalin - Teremtett csoda - versek - 2016
© Adrian Magerusan - www.fotoportretms.wordpress.com. borító
MEK

Tartalom

Szemlélődés.....	7
Szépség dicsérete	8
A tökéletes alkotás.....	10
Dallamok.....	11
Nyáron.....	12
Szent Iván éjszakáján.....	13
„Ha meghal a Nap.....	14
Hangulat 1	15
Hangulat 2	16
Emlékező	17
Helyzet	18
Illatok	19
Hangulat 3	20
Hangulat 4	21
Advent idején	22
Angyalvárás	23
Üzenet	24
Napfényre vágyva	26
Szűrt realitásban	27
Példakép.....	28
Könyörtelen tél	29
Befelé fordulás	30
Psycho logos	32
Mikes Kelemen üzenete	33
E világ zenéje	34
Őrült magány	35

Egy serdülő keservei	36
Üzött vad /Nyilas Misi emlékére/	37
„Ahogy tetszik” 1	38
Életünk	40
Koborló	42
Hazajárók	43
Csodaszarvas	44
Kastély Háromszéken	45
Székely hittel	46
Hidat építeni	47
Robogás	48
Óvodás táskám illata	49
Mindennapi kenyerünk	50
Színes képek	52
Lángoló vörösnnyakkendő	54
F.P. emlékére	56
Álarcos ifjúságunk	57
Voltak éveink	58
Csendes gyász	59
In memoriam	60
Megszakadt párhuzam	61
Féltés	62
Visszanéző	63
Napjaink	64
Miért?	65
Ébredni és ráébredni	66

Királyi lecke.....	67
Az önkény rabságában	69
Gyarlóságaink	71
Fohász	73
A versírásról	74
A teremtetts csoda	75
Vers születik	76
Összetartozás	77
Szavaink védelmében	78
Vallomás a versről	79
A versírás mesterségéről	80
Szószóló	81
„Ahogy tetszik” 2	82
Utamon	83

„Ámulni még, ameddig még lehet,
amíg a szíved jó ütemre dobban,
megőrizni a táguló szemet,
mellyel csodálkoztál gyerekkorodban.”
Áprily Lajos: Ámulni még

Szemlélődés

*

Első falevél
hangtalanul földet ér –
megborzong a fű.

*

Ne bánd a nyarat,
lásd, az őszi nap fénye
gyümölcsérlelő!

*

Kiadó fészek –
ma elszállt a utolsó
fecske a nyárral.

Szépség dicsérete

1

Mezőség szépe, májusi vadrózsa,
röpke életed teremted vigyázza,
e föld, mely magvaidd bölcsője,
hűséged megtartó ereje.

2

Fáradt fény hull az erdei útra,
ásít, elül a zaj az ágak között,
árnyékát az alkony az estre bízza,
s eltűnik csendben a sötétség mögött.

3

Vénusz fűszerillatban
fürösztí az alkonyt,
vérszínű köntöst ad
reá, könnytől csillogó
szemmel nézi, amint az
est gyilkos nászt ül vele.

4

Derül arca a gondterhelt
égnek, ahol a fák, ifjak, vének,
egymás fülébe súgnak
cinkosan, kiállva sok közös
félelmet, esélyt adnak az
életnek bölcsen, alázatosan.

5

Szépen szóló madaram,
hallgatsz. Talán az eső
bántja lelkedet, szél borzol,
s a gyér lomb védelmet nem ad?

Ha elmúlik borúja az égnek,
erőre kap a zsenge lomb,
visszatér eltűnt nyugalmad,
s én szép szólásod újra hallhatom.

A tökéletes alkotás

Fákkal borítom e helyet, mondta
az Úr, megáldom esővel, fénnel,
a föld, melybe magvaik hullatják,
bölcsője lesz számos nemzedéknek.

Nőni fognak majd az ég felé, az
ember, ki uralni fogja bölcsen,
temérdek kincsét bírja időközön
át, s részesedik szép örömeiben.

Madarak, vadak s mi szemnek gyönyör,
lakását leli e közösségben...
Az Úr a tettét tökélyre vitte,
megáldotta, s erdőnek nevezte.

Dallamok

1

Ellopta Pán sípját a szél,
virágzó fa ágán zenél,
trilla, fütty, lágy melódia,
kontrázik az erdő kara,
letörli könnyeit az ég,
a csend suttogja, szóljon még!
Búvőletében a dalnak
nimfák keringőt táncolnak.

5

Esik. Ablakomból nézem
gondolatok nélkül, jó
ez az álmos semmittevés.

Eleven ritmust dobol a
csend, dallamot keres,
hogyan verssé legyen,
nem kell most rím, nem
kell a szó, hallgatom
a zenét, s ez olyan jó!

Nyáron

A Nap zenitben pihen, majd
folytatja útját, s bár nyúlik már az
árnyék, enyhülést nem ad, testedre
inged csípősen tapad, szellő se
rebben, mi szárítaná, csalfán az
ég délibábost játszik, nem jön
egy felhő, hogy megállítaná.

De rezzen a bokor, hajlong az ág,
déli álmukból ébrednek a fák,
zendül már az ég, itt a játék
vége, felhők jönnek, s végre, mint
manna, hull a zápor a földre.

Szent Iván éjszakáján

Éjfélre járt már, a kolostor
romjai fölött csillagos égbolt
örködött, s e júniusi éjben,
csonka fal tövében, a hold
rongyos árnyékot foltozott.

Aztán darabokra hullott a csend,
szertefoszlott a rideg régi rend,
felkapták fejüket a lomha fák,
az ég földre hullatta csillagát,
alvó szívek most lánggra gyúltak,
s a csillagok szívet választottak
maguknak örökre.

„Ha meghal a Nap”

Ma láttam vérezni a hajnalt, mikor
öléből kifordult a Nap, s elindult
isteni útján az égen, ezt teszi nap
mint nap, az ő törvénye, amelyet
betart, hogy jól működhessen a világ.

De hogyha meghal, oda minden,
osztolni nem kell már a kincsen,
az se lesz, ki sírját megássa,
hamva ráhull a vak világra.

Hangulat

1

A Kisküküllő partján
estefelé hízik a csend,
körülöttem úr a rend,
árnyékát nyújtja a fény,
a víz pőre testén lila
égbolt hever, öreg fűzfák
ringatják két part között,

most kolompot hallok,
csorda jön a túlsó partról
tarkán, fehérén, feketén,
és tart néma öntudattal
az álmos falu felé.

Hangulat

2

Igen nagy itt lenn a csend,
valami készül odafent,
mondja, s néz az öreg az
égre, derekát csúz gyötri
tegnap óta, dohog, nem
lehet a vénnek nyugta, az
asszony a küszöbön a
fuszulykát bontja, tehene
a rétről magától is
hazajönne, s ő pipázna
csendben a tornácon,
de az idő, ez a fránya, ki
gondolta, hogy viharra
készül már harmadjára a
héten, de szegény állat
ezt nem tudhatja, elindul
hát, hogy hazahajtsa, míg
a nagy idő beáll, duzzog
magában, jó lenne, ha
jószága jődögélne feléje,
hogyan egyszer járjon
öreg gazdája kedvében.

Emlékező

Hűvös harmaton
éles fűszálak vágták
meztelen lábunk szárát,
sziszegtünk,
a lombok közül
napsugár lépett elénk,
mosolygott,
s apró tenyerünkbe
illatos vargányát nyomott.

Helyzet

Mi tehetnél a feldúlt
ég alatt, ha rongyos
foszlányai nyaldossák
nyakad, végigfolynak
háta közepén, mint
emeletről, ha könnyedén
rád öntik a kézmosóvizet,
már cipődben is érzed,
sikítanod kéne, de nem
teszed, csitítod forró
véredet, fél szemmel
az eget lesed, lesz-e vége
már, vagy ernyőd kinyitod,
s az eső majd eláll?

Illatok

Álmomban nagymamám
ruhát teregetett,
feszültek a légtérben
a mosott lepedők,
fehérségük elmerült
az izzó fényben,
a száradó vászon
levendulát lehelt.

A nyár virult, s a déli
lengé fuvalatban az
öreg házak fái eper
illata engte körül.

Hangulat

3

Borong az ősz, borong
az én lelkem is, tudom,
ez múltó állapot, jönnek
még szép vidám napok,
a színek derűre váltanak,
találok közöttük újakat,
aranyat, barnát, vöröset,
magamra öltöm selymüket,
az ősszel avarban lépkedek,
köröttünk új dallam kering,
érezem a ritmust, ez felderít,
a szél fűszerillatot kavar,
dúsabban szórja mint tavaly,

most borong az ősz, borongok
én is, de tudom, még jönnek
vidám napok, a színek derűsre
váltanak, találok közöttük újakat:
aranylót, barnát, vöröset,
és magamra öltöm selymüket.

Hangulat

4

Ablakom előtt csipkebokor,
mintha félne, didereg,
vörös bogyói ráncosodnak,
híre-pora sincs a hónak,
hogyan betakarja, míg szendereg.

Cinke se jön uzsonnára,
nem vágyik ajándékára,
máshoz repül vendégségbe,
hol rá bő lakoma vár.

Csak a varjú rikácsolja,
szomorú a csipkebokor,
milyen kár!

Advent idején

Csendes öröm és hála
advent idején – amit
adhatunk egymásnak
e zűrzavaros világban,
s mi szebb a csendes
szónál, írva, mondva
egyre megy, ha erősít
reményben, hitben,
hogy bírjuk terheink.

Angyalvárás

Havazik, hull a dermedt fűre,
behinti a háztetőt, s végre,
ablakom előtt a meztelen fa
hófehér hálóíngét ölt.

Ilyenkor felébred lelkemben
a gyermek angyalváró
hangulata, szaloncukrot
főz anyánk, mi körülüljük
a nagy asztalt, és frissen
sült kekszek illatában színes
papírok, ollók s két kezünk
a fenyőt karácsonydíszbe
öltözteti, ünneppé varázsolva
a várakozás perceit.

Üzenet

Pohár borodban naplemente,
nyugalmad elűző álmaid,
kaján vigyora reggelednek,
mert veled ébrednek gondjaid.

Pohár borodban megbocsájtás,
erőd lépni, ha emészt a múlt,
merszed megújulni a kudarc
után, bízva, hogy mindig tanulsz.

„Ki farag valaha bennünket egészre,
ha nincs kemény vésőnk, hogy magunkat vésne,
ha nincs kalapácsunk, szüntelenül dúló,
legfájóbb mélyünkbe belefúró fúró?”

Babits Mihály: Psychoanalysis Christiana

Napfényre vágyva

Sokszor láttam, Maros, karcsúságod
kacéran suhanni kövek között,
hallottam csilingelő hangodból
a fényre törekvő vágyat, s láttam
könnyezni érted a hegyeket.

Az idő lett hű útitársad, mit ifjan
álmodtál, valóra vált, most a vonat
ablakából nézlek, mily naggyá nőttél,
bölcs nyugalmad magával ragad,
s hömpölygök veled választott
utadon az áradó fény alatt.

Szűrt realitásban

Alkalmazkods minden körülményhez,
magadra erőlteted a kényszer zubbonyát,
akár a cipőt, bár lábadnál kisebb, viseled
öntudatlanul, miközben nőnek körülötted
a falak, és képzeled, hogy rejtekükben jól
érezed magad, biflázol kéket-zöldet, abrakolsz
biót, undorral nyeled a csukamájolajat,
viseled, mit a szigor rád ruház portörléstől
Pitagorászig, de nem tudod, mit tudnod
kellene, vársz, jön valami vagy valaki és
kiszabadít, de nem jön, s míg időd számon
tartja olvasott könyveid, mint hosszú kór
után, ráébredsz, életed nem pusztá gondolat,
és fullasztó falaid téglánként lebontod magad.

Példakép

Nagyanyám két háborút
élt meg, mesélt, ha kérdeztük,
nem panaszkodott, pedig
panaszra lett volna oka bőven
a háborúk utáni békeidőben is.

Csak szemében láttuk fájdalmát,
ha kérleltük mi, kíváncsi unokák,
beszéljen elhunyt gyermekeiről,
s ő halkán emlékezett.

Szépek voltak és jók, mint ti vagytok
most nekem, mondta mindig,
s a kredenc rejtekéből a legfinomabb
süteményt tette elénk.

Könyörtelen tél

-1943-

Amikor születtem, vér folyt,
sok vér azon a télen, katonák
vére, nagyanyám jól emlékezett,
akit a harctéren nem lőttek le,
menetelés közben megfagyott.

Akkor születtem én, ott is folyt,
csorgott a vér, anyám vére
a szülőágyról a padlóra.
Az orvos látta, haldoklik anyám,
azt mondta, nem tehet érte
semmit, mikor anyám csak
huszonhat éves volt, és élni akart
nagyon, és én is akartam őt, de
helyettünk valaki másképp döntött.

Apám gyászolt,
mindenki gyászolt némán,
csak én követeltem hangosan,
hogy szeressenek!

Befelé fordulás

1

Gyermekkoromban mondogatták nekem:
Anyád az égből lát téged, és vigyáz reád.

Amikor beborult az ég, féltem, ha felhők
mögül nem láthat engem, elfelejt.

2

Néha nem értettelek,
és nem tudtam, mit tegyek,
hogyan ne fájjon annyira
lelkemnek a léted.

3

Nyomasztó ez a csend,
némasága zavarba hoz,
szóra bírnám, ha mellém ülne
egy pohár borra asztalomhoz.

4

Otthonom e hely,
hangulata átölel,
ez a hangulat az én
lelkem tükre, lelkem,
ha magányra vágyik,
e csendes káoszban
önmagára lel.

5

Ölembé hulló pillanat,
még maradj, ne illanj tova,
szeretném megosztani veled,
mi számomra írva van!

Psycho logos

Zuhanás. Érzed a súlyt,
amint a mélybe húz.
Küzdeni nincs elég erőd.

Félelem. Kiáltanál.
Torkodban a hang béna.
Menekülni innen!
Lábad a parancsot megtagadja.

Segítség kéne! A magasban
tenyérvnyi csillagos ég.
Ha közelebb lenne, nyújtaná kezét...
Elmerülsz az idegen csendben.
Holnap rendeződik minden.

Ébredés. Hajnali fényben létra dereng,
fölötte az ég nyitja szemét.

Remény. Fokról-fokra kapaszkodva,
lépkedsz egy új kezdet felé.

Mikes Kelemen üzenete

Kakukk hangját hozza messziről
a szél, aggastyán tölgyfák alatt
fejedelmi pompában pihen a fény.

Rodostóból üzen a jó deák, a hírt
hallani kihúzza derekát, figyel a két öreg:
Szilvafáink gyümölcse már beérett, szőlő
a dombokon míg ellát a szem, Urunk
imáját is, reméljük, Isten meghallgatja,
s fordít a sors az otthoni helyzeten.

Megszerettem ezt a helyet, emberekkel
sincs nekem bajom, de ha jön az este
nyugalmam nem lelem, hajnalig nézek
az égen egy fényes csillagot, tudom,
az a csillag Zágon fölött is ragyog.

E világ zenéje

A kis éji zenék ideje lejárt,
ma utcákon dübörög a hang,
templomok mennyezetéről
riadt csendben hull a vakolat.

Az utca tombol, mint a tenger,
ha mélye rengeti, így lázong
a szellem, ha e világi rendben
test és lélek helyét nem leli.

Őrült magány

Kevert érchangok,
dübörgő decibel,
a fényszóró vörös,
kék füstöt lehel,
testpára csapódik
terem falára, őrzöng
a lélek vonagló zárkában,
kéz pohárra tapad,
gubbaszt az elme,
a magány sötét
zugban áll prédára
lesve, éjfélűt üt az
óra új nap kezdetén,
sikoltoz a lemez,
a magány ünnepel.

Egy serdülő keservei

Ó, boldog tévedéseim
kora, zsigereimben rejlő
létem hajnala! Fogalomhalmaz,
rend, viselkedés – kit érdekel?

Zsargonba töltöm érzéseim,
hormonokkal vívok titkok
éjjelén, gondjaim osztani
nincs kivel, ki helyemben
döntene, ügye veszve,
én tudom, mi jó nekem!

Ha nincs kedvemre a műsor,
mely pereg, nem érdekel!

Üzött vad

/Nyilas Misi emlékére/

Zsenge vad áll rengeteg erdőben,
körötte árnyék, fény ritkán jön be,
szeme nyíltan tapad a látványra,
fülel és keres, reszket cimpája.

Szülőanyjának édes emlőjétől,
apja erejének védelméből
itt áll egyedül az újjal szemben,
ösztöne romlatlan, bízik a rendben.

Fától fáig szökken, a csendet hallgatja,
társakat találni űzi magánya,
kivel felfedeznék a rengeteget,
békén osztoznának legelőn, vizeken.

Mit álmodik éjjel, nem hozza nappala,
bolyong a zsenge vad, gyűl tapasztalata,
erős, nagy vadakkal kiállni képtelen,
sebei sajognak, senki se védi meg.

Üzik erejükkel, telhetetlen vággyal,
társa a magány e bozontos világban,
fától fáig lépked, a veszélyt kerülve,
gyötrődve vágyik az otthon melegére.

„Ahogy tetszik”

1

A mesékben győz az ifjabbik királyfi,
akit király apja ki akar tagadni.
Támasz nélkül indul üres tarisznyával
visszahozni a fényt apja országába.

Jó szándék vezérli, a bajban meg nem hátrál,
döntés előtt élesebb esze a kardjánál,
bölcs vének tanácsait alázattal kéri,
jó tündérek, varázslók jönnek segíteni.
Együtt a sötét fölött győzelmet aratnak,
s a király országában fénye gyúl a Napnak.

„ Mindig így volt e világi élet,
Egyszer fázott, másszor lánggal égett.”
Wörösmarty Mihály: A vén cigány

Életünk

1

Hosszú az út, hol sima, hol kátyús,
fölkötött az ég is derül, majd borul,
lépted néha bizonytalan, majd bátor,
terhed annyi, amennyit bírni tudsz.

2

Pengetni kéne ismét a húrt,
hideg a csend, a tűz is lankad,
szomjunk mi oltsa, fogytán a bor,
bekerít némán a félelem.

3

Hőbörgünk szüntelen okkal és ok nélkül,
miközben rossz favágóként éljük életünk.
Meg kell állnunk néha élezni a fejszét,
és tanulni csöppnyi romantikát!

3

Számlától számláig telnek hónapjaink,
míg virtuális évszakoknak hódolunk,
reklámszöveget idézünk Babits helyett,
s a nagy árverésen olcsón adjuk életünk.

5

A völgybe néző ember vágya szabadság,
lerázza fojtását a hegynek, majd lenn
a vágyott fényben könnyes szemmel bírja,
mint emésztli lelkét a búcsú visszhangja.

6

Új búza, új kenyér,
meg kell újulnunk örökölt ízekkel,
örökölt zászlóval, örökölt szívekkel!

Kóborló

Ha ideje jön a kóborlásnak,
Rimbaud is tudta, üres a lelked,
lankad szívverésed,
rálépsz az útra, erődből
még futja, ronggyá nyítt
napjaid számolatlanok,
kezed zsebedben nincs
mit keresen, lábad parancs
nélkül jár világot, szemed
szűretlenül tárol, éjjel
égsátor fölötted, reggeled
ott szép, ahol éred, talpad
mosdatlanság marja,
mezítláb lépsz mosott
aszfaltra, bolondnak hisz
a világ, bánni időd kevés,
lelked ujjong, s míg örült
elmédben új vers éled,
haza induló hajód eléred.

Hazajárók

Hazajárnak mind, akik
elementek, mint a szél,
testtelenül járnak be
minden utat, érintenek
fát, virágokat, szomját
oltani a vágynak régi
szerelemről dalolnak,
kopjafák tövében keresik
a múltat, szülőházuk helyén
eltűnt nyugalmukat,
üzenik a távolban kéklő
Hargitának, az Oltnak,
a Marosnak, hogy újra
hazajárnak keresni
nyomdokát egy eltűnt
világnak, mint a szél,
testtelenül.

A csodaszarvas

Jött az ösvényen
büszkén, ékesen,
megrázta lombját
az erdő, felébredt,
meddő hegyekből
források törtek,
duzzadt vize
szikkadt patakoknak,
alélt völgyekben
új virágok nyíltak,
eloszlott aggálya
az égi kegynek,
új értelmet nyert
az emberélet.

Kastély Háromszéken

Ódon kastély homlokán
ősi címerről vakolat pereg,
kopott falak között ajtó
nem nyílik, ablak se zárul,
felemésztették a jó fát
méltatlan telek.

Középen asztal, körülötte
nyugtalan lelkek ülnek,
s bár ezüst nem csillog,
kristály se cseng, él még
bennük a régi rend...

Ebéd után csendóra helyett
„kastélyosat” forgat a stáb,
riport kell, a híradóban
„a nép hangja szólaljon meg”!

Székely hittel

Kerítést állítanak, s kaput nagyot,
hogy karvaly szemektől védjék a portát,
mutassanak Istennek hódolatot,
s a világ szemét elkápráztassák.

A nagykapunak szénásszekér nem éri
széltét, magasságát, az utcaajtón, ki
békével megy be, békével fogadják,
amikor kimegy, útjára kérik az Ég áldását.

Hogy viharok ereje ki ne döntse, a zábékat
mélyre ássák a földbe, a kapukat gerendával
összefogják, fölötte tető a fának hasznára,
alatta fölös galambok tanyája.

Kapufába vésik díszes faragással az idő hazug
mozdulatlanságát, a göröngyös utat, mi
mögöttük, s előttük áll, konok akaratát ősi
hagyatéknak, a hitet, hogy létük erős sziklavár.

Hidat építeni

Farkasszemet néznek meredek oldalak,
közöttük sodrásban vergődő folyó,
partok távolából kéz kezet nem érint,
hidat építeni, ez lenne végre jó!

Kőkemény pilléreken állna,
találkozna rajta múlt és jelen,
tenyerük melege összesimulna,
így lenne jövőjük végtelen.

Robogás

Árnyak, fények...
út szélén a fák állnak,
nézik, mint robog
vonatunk az út vége felé.

Ritmusa ringat, néha
ráz, néma tájban zord
állomás, egy perc
megálló, indulunk
tovább, utánunk egy
fa álmosan integet.

Kezemben könyv,
hű útitárs, mennyi és
pokol között nem is
lehetne más...

Az ég tiszta kék,
a fenyők pásztorok,
vonatunk szüntelen
szakadék szélén robog.

Óvodás táskám illata

Még csillogott a harmat a fákon,
de az főutcán már senki se járt,
mezőre tartó szekerek nyomán
is a por már rég a helyére szállt.

Az óvoda felé mi ketten mentünk,
uzsonnás táskám és én, néha feléje
pillantottam, mint első szerelmére
a kisdíák, kék színű apró pléhtáska
volt , jól elfért benne a szelet kenyér,
mellette egy alma piroslott szerényen,
illatát magába itta a festett fém,
még ma is, ha gondolatban kezemben
tartom, ez édes illat száll felém.

Mindennapi kenyерünk

Nagyanyánk idején jó kenyeret ettünk,
naponta egy malomkeréknyi fogyott,
szüleink asztalhoz nem ültek gonddal,
a családnak essen jól minden falat.

Suhanc testvéreim az erdőből száraz
ágot hoztak, a kemence mellé rakták
gondos rendbe, megtanulták idejében,
a kenyérsütésnek kijár a tisztelet.

Nagyanyánk szombatonként süttött,
vasárnap legyen friss a kenyér. Péntek
este megfőzte a krumplit, annyit, hogy
maradjon mindig éhes unokáinak is.
Este fatekenőbe kenyérlisztet szitált,
kovászolt, s másnap, hogy a Nap az égen
magát megmutatta, már dagasztott.
Mikor a tészta levált a teknő oldaláról,
fehér ruhával letakarta, s meleg helyen
hagyta, hogy növekedjen benne az erő.

Míg kelt mindennapi kenyérünk, az udvaron
begyújtott a kemencébe, lobogott a láng,
a száraz ág gyorsan égett, s hogy erős legyen
a parázs, rávetett egy-egy vastag tűzifát.

Mire a kemence belseje vörösre izzott,
a tészta is sütésre készen állt,
nagyanyánk a paraszat félrehúzta, aztán
kiszaggatta, egyenként lisztezett lapátra
tette, és bevetette sülni a kenyeret.

Amikor eljött ideje, a kemence ajtaját
kinyitotta, a forró kenyér égett héját késsel
leverte, két kezében tartva értő szemmel
megvizsgálta, és tiszta teknőbe állította
egymás mellé a hét mosolygó arcú életet.

Színes képek

Makfalváról

Rövid falusi létem emlékeit úgy őrizgettem,
mint meséskönyveim színes képeit.
Gyermeki fantáziám mesébe palántált
mindent, amit a falu kínált kíváncsi
lelkemnek. Lestem az alkalmat, hogy
köztük lehessenek, csodálhassam hőseim,
s mi több, közülük való szerettem volna
lenni, úgy járni-kelni, mint nyári napokon
a kapát vállán egyensúlyozó menyecske,
aki keszkenőjét szalmakalap alatt konty alá
kötötte, vagy télen a hárászkendős leány,
mikor házuk kapujában esténként legényt ölelt.

Bámultam a fazekas kezét, amint a forgó
korongon egy maréknyi agyagból cseszes
korsót formált, gyermekei körülötte nyüzsögtek,
míg anyjuk a vaskályhán vacsorájukat főzte.

Az iskola más mesék otthona volt, oda
vállukon lógó tarisznyával jöttek társaim,
reggelente tarisznyájukból a kopott padokra
tették otthoni életük egy-egy darabkáját:
zsírfoltos irkák, mellettük elnyűtt olvasókönyv,
faragott pennatartójukban ceruzacsonkok
s egy gömbölyűre kopott radírgumi.
Fagyott almáik illatát gyakran felidézem.

Már régóta tudom, mindez nem volt mese,
harmathullásig kapált a menyecske,
a kapuban szerelmétől búcsúzott a lány,
szolgálni küldték, a városból vissza se jött
talán, a fazekas apró pénzért adta edényeit,
s az asszony tüdejét megette a gond, s a baj.

A vállon lógó tarisznya, ha iparkodással
telt, gazdája a városban tovább tanult,
s ha néha nyugton hagyták tudományai,
egy kopott iskolapadról álmodott.

Lángoló vörösnnyakkendő

Makfalván 1956 októberében

Napok óta senki se lelte helyét, nyugtalan gondolatok cikáztak a ráncolt homlokok mögött, kitörni vágyó szavak feszítették az elnémult hangszálakat. Akkoriban csak a szoba falára akasztott dobozt hallgatták a faluban, már akinek volt, de a hírekből nem lehetett kiszűrni az igazságot. Felelet nélküli kérdések csüngtek az emberek feje fölött, lelküket marta a keserű düh. Mi, tizenhárom évesek, nyomorult létünk hálójában vergődve, éreztük, inognak a falak, mit körénk épített az utópia.

Azon a reggelen néhányan korán értünk iskolába, ledobtuk könyves tarisznyánkat, a kályha köré gyűltünk, vártuk egymástól az új híreket. Senki se szólt. Sírni lett volna kedvünk. Páran közülünk könnyeztek is. Fájt a tévúton botladozó serdülőkorunk, a homály sűrűsödött körülöttünk, s nem volt, ki utat mutatna nekünk.

Ebbe a tépelődéssel teli csendbe hasított akkor a vád éles hangja: Lábuknál fogva akasztották fel, másokat lelőttek ártatlanul...

Időnk se maradt megkérdezni kik kiket,
mert nyílt a kályha ajtaja, és osztályunk
éltanulója szemünk láttára lángok közé
dobta nyakából a vörösnyakkendőt.
Mi e vakmerőségtől megbabonázva, néztük,
mint lángol a tűzben a hazugság szimbóluma.

Nem követtük tettét, hallgatást se fogadtunk
hangos szóval, de azon az októberi reggelen
felnőttekké váltunk, akik büszkén hordozták
lelkükben ébredő tudatuk titkát.

F.P. emlékére

Amikor megismertelek, lelkem tele volt más
illatával, barátként jöttél házunkba egy nyári
estefelé, kézfogáskor rám mosolyogtál,
de buta bókokkal nem fokoztad zavarom.
Láttam, jóérzésű ember áll előttem, ettől
helyrebillent biztonságérzetem.
Esténként a Székely-kertben ültünk, élő zene
hangulatában a pincér jó bort hozott, kedveltük
egymás társaságát, így hajnalig a beszédet
nem untuk meg. Az útra, mi feléd terelt,
türelemmel raktál le minden követ, ha mégis
menet közben lelkem elkalandozott, remélted,
változást hoznak napjaink, de helyettem húsz
évem döntött, s én elfogadtam érveit.

Az állomáson zavartan álltam előtted,
mint egy bakfis, ki halasztaná a búcsúzást.

Új életem kezdetén levélben üzented:
Gyere haza, amíg nem késő!
Én összetéptem az üzenetet.

Évek múlva szörnyű hírt kaptam felőled:
Rendszerellenes elveidért börtönben
halálra vertek.

Álarcos ifjúságunk

/Besztercére emlékezve – 1964-/

Ősz jött, sárgult a levél, csak én nem
láttam, s bár az utat feléd többször
megjártam, azon a napon minden más
volt, magammal vittem legszebb álmom,
legyek állhatatos, mint a fenyő lombja,
s ez nem volt életem könnyű ábrándja.
Úgy éltünk, hogy elszálljon minden kétely,
az idővel múlt álarcos ifjúságunk, s bár
a város arcát is lemeszelték, átütött a
mészen a sokféleség, mi rátaláltunk a
magunk színeire, őriztük féltve, idéztünk
Görög Ilonákat, titkon elért könyveket,
daloltunk régi szép nótákat, tansorok
közé loptunk veretes strófákat hittel,
hogy ha így teszünk, megmaradunk.

Voltak éveink

Voltak éveink, mikor az ideológia betonfala határt szabott az értelemnek, amikor szögesdrót vágott ketté életeteket, s Istent templomba száműzték a hitetlenek. Voltak éveink, amikor rögeszmévé vált a szökés, egyetlen remény emberi mivoltunk mentésére, éveink, amikor csak éjszaka leplében hullhatott az anyák könnye. Voltak arannyal jelzett éveink, mikor bordáink törtek a létért, a téli melegítést porciózva mérték, s míg falak között szitkokat szórtunk, párnával letakartuk a telefont. Évek, mikor a szerelem szabadságát gúzsba kötötte a paranoia, magának tartva a döntés jogát, amikor gyermekeink félve azt kérdezték: A csokoládé tengeren túli privilégium? Aztán jött egy szürke decemberi nap, a téren hatalmas tömeg, golyók röpködtek, vöröslött a frissen hullott hó, zászlók közepébe vágott lyukon át kergült szél jár-kelt szabadon.

Elmúlt az ítélet órája, és a nyugtalan csendben a feldúlt tér fölött, mint égő csóva izzott a kérdés: Holnaptól kezdve hogyan tovább?

Csendes gyász

*„... ímé, én elveszem tőled szemeidnek
gyönyörűségét hirtelen halállal, és ne sírj,
és ne jajgass, se könnyed ne hulljon.
Foházkodjál csendesen...”*

/Csendes gyász - Ezékiel 24,15-/

Körülötte álltak, amikor az apát
érte a hirtelen halál, a mentősök húsz
percig élesztették, de a makacs szív
nem engedelmeskedett, azt mondták,
ennyi volt, s a család kiterítette halottját.

Elmúlt a bénító döbbenet, az élet
száguldott tovább, most mit csinálunk,
anyám, kérdezte a legkisebbik fiú,
másnap ülték volna a lakodalmát,
egyszerű szavakkal válaszolt az anyja:
Eltemetjük apádat, fiam.

In memoriam

Múltjukba révedő fák
alatt a halál fölött ezernyi
virág, s a kékség úgy ragyog,
mint a legszebb nyár.

Miként teszed ezt, Isten,
a szürkéséget hová űzted
szépíteni az emlékezést,
honnan az erőd ráncairól
az ősznek letörölni a
a fájdalom könnyeit?

Megszakadt párhuzam

Ösvény és patak egymás mellett
ereszkedett a völgybe, patak az
ösvény mentén, ösvény a patak
mentén biztatta egymást a tág
mező felé, csacsogott a patak,
az ösvény nem unta, kanyarogtak
együtt hol lassabban, hol futva,
nappalok fénye, éjszakák sötétje
váltotta egymát közö sorsukban,
amíg egy folyó, útjukat állta,
s vitte a patakot az ismeretlenbe.

Ösvény és patak biztatta egymást
a tágas mező felé, míg közös
útjuknak egyszer vége szakadt.

Féltés

Szép lovam, pejkóm,
zabolátlan lélek,
parázssal tartalak,
mégis mindig félek,
elhagysz egy éjszaka,
vonz az égi fény,
ezüst meződön
már nem leszek én.

Telivér pejkóm,
a hűség erény,
fájdalom gyötör
vágy éjjelén,
elhaló lépted
az éjben dobol,
hívnálak, hangom
néma sikoly.

Visszanéző

Nem figyeltünk, és elfogytak
közös témáink, titkainkat se
őriztük már, a csend, egykori
jó barátunk, ellenünk fordult,
hideg leheletétől elenyészett
a bennünk halódó tűz, egyre
nőtt a távolság közöttünk,
míg álmatlan éjszakáinkon
külön paplan alatt némán
pergettük emlékeinket.

Napjaink

Dolgozni “pontosan, szépen,,
lenne jó, de hol van ez ma,
káoszba fullad a perc, az óra,
dönteni nehéz, mindnyájunk
sorsa ma itt a tét.

Jó lenne most is egy bölcs
tanács, ingoványon a túlsó
partra hogy jutunk?
Időnk kevés, mi ránk vár,
sejtelek csupán,
Urunk, segíts, mocsárban
el ne süllyedjünk!

Miért?

A kérdés egyidős
a teremtettt világgal,
ördögi képet viselő
konok buktató.

Homo sapiens,
a miérték sokasodnak,
míg merengve
választ keresel!

Ébredni és ráébredni

Ha idejében *ébredsz*, lábad földre
téve gazdagítod értelemmel,
mit tegnap megalapoztál magad
és világod hasznára, ez jó, ez kell!
Örülsz, hogy élsz, hogy *időben*
ébredtél, és kéred, hogy ez így
legyen nap mint nap.

De ha elméd félrevezet, s ellököd
a segítő kezet, kegyetlen játékos
mélybe húz, mire *ráébredsz*, késő
lehet, jajkiáltások hasíttják az eget,
a nedves föld elnyeli a fájdalom zaját,
csak a gyertyalángok lobognak tovább.

Királyi lecke

Mátyás király asztalánál áll a lakoma.
Fogy a vadsült, a vendégeknek emelkedik
kedve, sűrűn tekintgetnek a kupák fenekére.
– Éljen a király, s az ő aranyló bora! –
hangzik egyre többször, míg tart a vacsora.
Egyszer Mátyás is szóra emelkedik:
– Urak, kik engem fennen éltettek,
isszatok boromat áldva nevemet, most
kérdésem halljátok, feleljetek hittel,
szavaitok súlyát bölcsen mérlegelve!
– Kinek érdeme, hogy jó a hegynek leve?
– Kinek legyen áldott a borért a neve?

Elhangzik a kérdés, elillan a jókedv,
némán a jó urak igen csak feszengnek,
érzik, csapdát állít király őfelsége, nő
a méltatlanság, ha a válasz nem jó, oda
a méltóság. Egyiküket nyelve mégis szóra
bírja, s zengi dicséretét királyuk javára.
Közbekiált Mátyás: – Balgák! Ebből elég!
Hogy bízhattam én reménnyel bennetek,
ha ily csekélységet se tárol fejetek?

Másnap, hogy látják a kapások sorában,
a kísérő uraknak leesik az álla, választásuk

nincsen, példakép a király, ki együtt a pórnéppel
éhet-szomjat kiáll, hogy a főuraknak, akik
víz helyett is jó borokat isznak, felnyissa
szemét a titok titkára, kinek érdeme a jó
bornak íze, kinek legyen áldott ezért a neve.

Munka végeztével a domb alján megállva,
példabeszédet tart a magyarok királya:
– Uraim, a mai napon megtanulhattátok,
hogy szőlő leve a bor, a szőlő tőkén terem,
s hogy a borért, mit bőséggel isztok,
áldjátok az embert, ki hajnali órában a
nappal együtt ébred, dombok lejtőjén
kapálja a szőlőt, hulló verejtéke öntözi
tövét, s hogy gömbölyödjének a delejes
szemek, illő alázattal kérleli istenét,
adjon elég napfényt édes zamatjáért,
s ha kiforrt a jó lé karácsony havára,
gyöngyözzön aranya kendtek poharában!

Az önkény vakságában

Tömbházban élek. Örülök minden fának, fűnek, amit látok, ha néha kinézek a tenyérszéli zöldre, mint a kertre gyermekkorom háza előtt.

Egy barackfa karnyújtásnyira nőtt ablakomtól, rózsaszín rügyei már másodjára bontottak virágot az idei tavaszban. Alig hullatta el szirmait, a sarjadó levelek között apró zöld fejecskék fordultak a fény felé. Gyümölcsöt nevelt a fa, mindnyájunk fája, öröm volt látni igyekezetét. S ezt a fát, az istenadta örömforrást, szomszédunk kívágatta, nem bírta elviselni, hogy egy ága benézzen fürdőszobája ablakán.

Amikor észrevettem, a törzset a fűrész már majdnem kettévágta. Mint anyatigris, ki hiéna szájában látja kölykét, üvöltöttem: Neee! – reménnyel, hogy menthető még a teljében viruló élet, de késő volt, a fiatal fa megingott, s leveles ágait maga alá gyűrve, a földre zuhant.

Epilógus:

Napokig ablakom alatt hevert
meggyalázva, haldokló levelek
közt fonnyadtak gyümölcsarjai.

Hónap végén feltűnt a számlákon
a különbözet: kivágás, darabolás,
szállítás díja terhelte a közöltséget.
Micsoda cinizmus! – mondták undorral,
s megszólalt az emberek közös akarata:
Fizessen, aki a fát kivágatta!

Az eset óta szomszédunk
nem fogadja köszönésünket.

Gyarlóságaink

Mit teszünk tulajdonképpen,
pezsgőt bontunk ünneplőben,
szavaink mögé rejtőzünk,
félrefordítjuk a fejünk?

Pénzzel erőt vásárolunk,
teljesnek képzeljük magunk,
ha utunkban virág nyílik,
eltapossuk, ahogy illik?

Mit teszünk tulajdonképpen?
Nem hiszünk már a mesékben?
Hogyha számon kéri bűnünk,
bárány bőrébe rejtőzünk?

Ezt tennénk? S ha fáj a vétkünk,
bocsánatot sose kérünk,
hogyan nézhessünk egymás szemébe
önmagunkkal kibékülve?

„A nagy fordulat egy ember életében:
„nekem mi jut?” helyett: „mi fakad belőlem?”
S ez elég ahhoz, hogy a bentről-fakadó
fényes legyen és folyton tisztuló.”

Weöres Sándor: Füves könyv

Fohász

Ne kísérts engem
magam dicséretével,
éhezők asztalára teszek
abból, mit tőled kaptam.
Tartsd meg világosságomat,
hogy erőddel adhassak
a rászorulóknak,
és Neked én örökké
megköszönöm.

A versírásról

1

Veretes nap lesz ,
rímjáromba hajtom ma
jámbor szavaim.

2

Tévelygő verssorok útvesztőjében,
ó, Apollon, kegyelmezz nekünk!

3

Verset írt a költő, de elfelejtett
csatolni hozzá szóértelmezést.

A teremtett csoda

Szavaim, feledve számos
filozófiát, megváltó gondolatoktól
tisztán tornyosuljatok hegyé
e csendben, hol harcomat vívom
lelkemben a gyermekért, hogy
érezzem, mint teremtett csodát,
ki világot alkot, és bízik benne,
míg igaz magokat szór tiszta
földbe, hogy teremjék számára
kedves gyümölcseit.

Vers születik

Ritmus és dallam benned dobog,
mint derűs lelked hévvel lobog,
száz öröm szívedbe lávaként árad,
tűzzel ostromolja érzelmi bástyádat,
akár a muzsika, ha magával ragad,
ritmusa élet, s az élet Te vagy!

Gondolatokat szavakba öntesz,
érzelmek skáláján kábultan röptetsz,
ritmus és dallam rímek közt kutatnak,
fegyelmet szabva féktelen vágynak,
hogy ömlesztve tárd a világ elé,
ami a tied, másé senkié!

A vajúdás kínjának örömét ízleled, míg
versed hajnaltájban tökélyre viszed!

Összetartozás

Most valami újat kellene írni!
Ez a baj a verssel, megírod,
utána az úr újért kiált, s mert
bensődből fakad, nyugton sose
hagy, lázít, békít, ad és vesz,
amint szárnyára engeded,
másnak adjon, és kapja, mi neki
jár, érzed, az úr marja lényedet.

Ez így megy szüntelen, amíg
széthordanak a strófák, s akkor
más játszma éled, ezer darabba
törve, verseid sorsát kell élned.

Szavaink védelmében

Alak, értelem, értéke kincs,
üzenet a kezdettől a mának,
örökség, mellyel kezeskedik
a jelen a holnapnak.

Romboló sorvasztás, vétkek
halmaza, máglyára velük!
Míg ég a tűz, lángjától tisztul
a nyelv, és Kazinczy, Arany
ege újra felderül!

Vallomás a versről

Hogy megismertelek,
engedtem hímes szavaidnak
gúzsba kötni zsenge lényemet,
elhitetted, hogy nélküled
hasztalan az élet, a rejtélyekre
válasz csak általad jöhet.

Gyermeteg kezembe tetted
a tollat, kaján mosollyal lested
ügyetlen rímeim, míg megtörtént,
amit te akartál, és egyek lettünk
mi, hajdan két idegen.

A versírás mesterségéről

A versírás mesterség, mondják,
kiket magas fokon tanítottak
verset írni mesterek, s csak az,
ki megtanul minden fortélyt,
írhat mesteri szinten verseket.

Itt megáll a toll, s a döbbent
elme elődök között költőket keres,
tódulnak felé százak és százak,
hömpölyögnek velük értelmes
szavak, s bár e költők se prozodiát,
se zanzásítást nem tanultak, szent
volt lelkükben az érzés, dallam és
ritmus benne élt a nyelvben, s ők e
kincseket rímekkel díszítve,
írtak örök értékű verseket.

Szószóló

Sötétben bukdácsol az elme,
szürke önmagát bizarr szavakba
rejtve zagyvál össze-vissza.
A fényt nem állva, „metamorfózis”- t
álmodik, „katarzis”-ról gügyög,
miközben észre nem veszi, a kozmált
szószót kevesen bírják...
/De gustibus non discutandum!/

De a talpnyalók fennen dicsérik:
Mily különleges, bátor!
Mily modern, formabontó!
Így az örült elme csapong, mint
marhalégy az ablakon, míg végül
lecsap reá egy fürge légycsapó...

Tanulság

A szószóló azt tanítja,
jó szólásnak mi a nyitja!
Hogyha szódnak nincs veleje,
szószólásba fulladsz bele!

„Ahogy tetszik”

2

Ül a világ egy fa ágán, mellette a bolond
lábát lógatja, nem sújtja gond.

Rászól a világ: Ezt ne tedd! Légy költővé,
írd verseket rólam, jól megfizetem.

Verset írni én? Jaj nekem! A ritmikát se
ismerem, s különben, verselni rólad nincs
kedvem. Így hát füttyölök neked, remélve
megjön az eszed, és választasz költőt,
ki megénekel.

Nekem te kellesz, így a világ, verset írni
kedvemre csak te tudsz. Kinek a ritmus,
rímek, dallamok, molyette régi kacatok?
Vedd a tollad, ne kéresd magad, rúgd fel
a kopott szabályokat, légy enyém, s én
tied lesztek, emlegetik majd nemzedékek:
Egyszer a bolond költővé lett,
s írt a világnak verseket.

Útközben

Tudom, többször átaludtam
a hajnalt, de elkísértem útkon
a csillagokat. Ha lovam néha
megbokrosodott, hagytam,
hadd száguldjon bolond
kedvében, s bosszúsan
kiáltottam ilyenkor az égre:
Anyám, ezt mivel érdemeltem?

Amikor újra előttem állt,
folytattuk utunkat onnan,
ahol megtorpantunk.
Jól tettem vagy sem?
Kinek hatalma ezt eldönteni?

Most magam lépkedek csupán,
csendben mögöttem marad az út,
visszapillantó tükör nélkül lelkemmel
látom, nem bánok semmit, minden,
mit megéltem, hozzám tartozott.